

Özel Asya Haber Ajansı Bülteni

Hususi Asye Hever Agéntlighi Sehipisi

Bulletin of Special Asian News Agency

Sayı 1 22 7 2009

Bilimsel, Sosyal & Politik * İlmiy, İjdimai & Siyasi * Scientific, Social & Political

Genoside by the Chinese people in East Turkestan

from the press:

Referring to the recent events in "Xinjiang Uighur Autonomous Region", Prime Minister of Turkey Recep Tayyip Erdogan said, "the incidents in China are a genocide. There is no point in interpreting this otherwise."

President of Turkey Abdullah Gül expressed: "concern over the recent ethnic strife in Xinjiang, Uighur Autonomous Region of China, urging the Chinese authorities to find and prosecute the perpetrators of the massacre."

The Turkish people ***c o n d e m n*** *the hate crimes and killings that have occurred against Uighur Turks in the East Turkestan in China. Since Sunday, ethnic Hans, armed with clubs lead pipes, shovels and meat cleavers, have killed hundreds of children, women, and especially young people, and seriously wounded thousands Uighurs.*

Besides, the Uighurs, living outside China often say Chinese government pursued an assimilation policy against Uighurs. The Uighur people living in Turkey staged protests in Istanbul and called on the international community to take action to stop Chinese government.

Dr. Muhabbet Kemal [1]

Asaret Astidiki Sherqi Türkistan

*Künümüzde insan heklirini halighanche ayak astigha élish alliqachan bir "**Döletning İchki İshliri**" bolushtin chiqip, mazlumlarning ve asarettiki milletlerning jiddi hayat mamatliq mesilisi dep qaralmaqta. Sherqi Türkistan'da meydengha kelgen veqeler tünügün veya bügün tuyuksiz otturgha chiqip qalghan, ötkünchi, tüzeshke bolidighan yaki aldini élish mümkün adettiki bir topilanglar emes. "Chet'ellerdin küshkürtülgen, bölgünchilerning paaliyiti veya terörist veqesi" bolishi téximu mümkün emes. Ürümchide yüz bergen 5. iyol veqesi, komunist Hitay hökümitining Uyghur xelqige karshi élip bérivatqan tarihini, medeniyitini yoq qilish, etnik qirghinchiliq, ekonomik jehettin namratlashturush ve siyasi cehettin hichbir erkinlik rava körmeslik siyasitining 60 yildin*

Esaret Altındaki Doğu Türkistan

*Günümüzde insan haklarının ihlalleriyle ilgili suç artık bir "**Devletin İçişleri**" değildir. Doğu Türkistan'da patlak veren olaylar dün veya bugün tesadüfen ortaya çıkmış, geçici, düzeltilebilir veya önüne geçilebilir sıradan bir kargaşa değildir. "Dışarıdan kışkırtılan, bölücü güçlerin faaliyeti veya terörist olayı" ise hiç değildir. Komünist Çin yönetiminin Uygur halkına karşı kültürel, etnik, ekonomik ve siyasi yönleriyle 60 yıldır artarak uyguladığı binlerce acımasız baskılarından gün yüzüne çıkan örneklerinden sadece biridir. İnsanlar Doğu Türkistan'da hak ve özgürlüklerini aramakta, hiçbir zaman köle olarak yaşamadıklarını, yaşayamayacaklarını, sadece insanca yaşama isteklerini dile getirmektedir.*

---

[1] Yrd. Doç. Dr. Muhabbet Kemal, Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Biyoloji Bölümü Öğretim Üyesi, Van, Türkiye

buyan barghansiri éghirlashturivatan rehimsizlerche bésimlirining yoshurishi imkansiz örnekliridin peqetla birsidur. Uyghurlar heq ve erkinlik yollirini izdimekte, hichqachan qul bolup yashimighan, qul bolushni esla qobul qilalmighan Uyghurlar, peqet insanche yashashni telep qilmaqta. Hitay hökümiti bolsa mazlumlarning bu heqliq teleplirige ezeldin béri ishlitip kélivatqan qirghinchiliq siyasitini yene bir qétim pütün dünyaning köz aldida aptomatik qorallar bilen chong-kichik, er-ayal dimey, qara qoyuk öltürüsh arqiliq javap berdi. Bu veqelerning dunya ahbaratida yer élishining (Hitay menpeeti asasida élan qilin'ghan nahayitimu az birqismi) sevebi 5. iyol künidin itibaren keng dairidiki bu tip qirghinchiliq heriketlirini yoshurup qélishining mümkün emesligining bir ipadisi.

Komunist Xitay ishghaliyitidin künimizgiche Uyghurlarning ilgiri özliri qurghan mektepleri, zavut - fabrikaliri taqivétilmekte, qedimqi olturak yerler, Uyghurlara ait tarixi ve medeniyiti bilen munasivetlik hichnersini qoymay meqsetlik halda yoq qilmaqta. Bügün Qeshqerdiki qedimqi olturaq yerler "yer tevreshke qarshi chidamliq öy sélish ve yol yasash" bahanesi bilen pütünley ortidin qaldurmaqta ve ming yilliq mehelle, kocha ve yol isimliri hitaychilashturulmaqta. Bu yerlerning ornigha yéngi ish yerliri, soda-sétiq merkezliri, mektep, zavut ve olturaq yerlirini insha qilip Hitaydin sürgün qilinghan jinayetchi, oghri ve qachqunlar orunlashturulmaqta. Eng munbet topraqlargha bingtüen, dévizyelerni orunlashturghan Xitay, Uyghurlarning yéza-qishlaq ve sheherlirining töt etrapini qorshav astida tutmaqta. Sherqi Türkistan'diki her bir xitay, her an Uyghur xelqige karshi vezipige teyyar birer eskerdur. Bunung bir örnigini birqanche kün ilgiri chomaq – toqmak, ketmen gürjek ve uchluq tikenlik tömür toqmaqlari bilen Uyghur yashlirini udul kelgen yerde urup dumbalap öltürgenligini pütün dunya internet ve télivizyon ékranlirida kördi.

*Nahayiti mol yer asti ve yer üsti bayliqlirigha ige Uyghur yurtida xelq achliq ve sepalet ichide yashashqa mecburlanmaqta[2]. Sherqi Türkistan'diki bay yer asti maden qaynaqliri peqetla Xitaylar teripidin ishlitilmekte. Pütün tebii yerler, taghlar, ormanlar, köller, deryalar ve yaylaqlarda esirlerdin buyan yashavatqan eslidiki égiliri qoghlinip Hitay baylirigha 100, hetta 200 yillighigha külkilik bahalarda sétilmaqta. Bu talan-tarach veqelerige birla misal, Altay taghliridiki "**Qanas Köli Tebii Qoghdilidighan Rayoni**"dur.*

Komunist Hitay teripidin bésivélinghan Sherqi Türkistan'da 1949 yilidin béri her on yilda herxil bahaneler bilen élip bérilghan etnik

*Komünist Çin işgalinden sonra Uygurların daha önce sahip oldukları kendi okulları, fabrikaları kapatılmış, eski yerleşim yerleri, Uygurlara ait tarihi ve kültürel ne varsa bilinçli ve maksatlı olarak yerle bir edilmiştir. Bugün Kaşgar'daki eski yerleşim yerleri "depreme dayanıklı ev ve yol yapımı" çalışmaları bahanesiyle bin yıllık sokak ve cadde isimleriyle birlikte değiştirilerek tamamen ortadan kaldırılmak üzeredir. Yerine yeni iş yerleri, alış veriş merkezleri, okul, fabrika ve yerleşim yapıları tesis ederek Çin'den sürgün edilen ne kadar kanun kaçağı, cinayetçi, hırsız varsa Uygur bölgelerine yerleştirilmektedir. Ayrıca en verimli topraklara **sivil askerler** (Bing tüen, devizye) yerleştirilerek Uygurların kırsal kesimleri ve şehirleri çepe çevre abluka altına alınmıştır. Doğu Türkistan'daki her yetişkin Çinli, her an Uygur halkına karşı göreve hazır vaziyette birer askerdir.*

*Zengin yeraltı ve yerüstü kaynaklarına sahip Uygur yurdunda halk açlık ve sefalet içinde yaşamaya sürüklenmektedir. Doğu Türkistan'daki zengin yeraltı maden yatakları sadece Çin'lilerin kullanımındadır. Tüm doğal alanlardan asırlardır bölgede yaşayan asıl sahipleri kovularak Çinli zenginlere 100, hatta 200 yıllığına komik fiyatlarla satılmaktadır. Bunlardan sadece biri, Altay dağlarındaki dünya çapında korunması gereken **Kanas Gölü Doğal Yaşam Alanı**'dır.*

Komünist Çin tarafından işgal edilen Doğu Türkistan'da 1949 yılından bu yana her on yılda bir defa çeşitli bahanelerle yapılan etnik temizlik sonucu yüz binlerce Uygur ya idam edilmiş, müebbet hapis cezasına çaptırılmış, sessiz sedasız kaybolmuş, ya da yerinden yurdundan edilmiştir. Bu olaylar yıllardır birçok araştırmacılar tarafından yazılmış, uluslararası platformlarda dile getirilmiş, ancak dünyada hiçbir devlet, ya da kuruluş tarafından dikkate alınmamış, olaylara kulak tıkanmış, yapılanlar görmezlikten gelinmiştir. Türk dünyası başta olmak üzere, tüm dünyanın kayıtsız kalarak kendi kaderine terk ettikleri Uygur halkına karşı Çin, son 20 yıldan beri milleti tamamen ortadan kaldırmak üzere asimilasyon siyasetini hızlandırmıştır. Buna örnek olarak, doğum kontrolü altında onbinlerce anne mecburen kürtaj edilmiş, bebekler daha anne karnındayken veya anneyle birlikte öldürülmüştür. Hastaneye gitmeden gizli doğurulan bebekler ise nüfusa kaydedilmemiş, eğitim-öğrenim, çalışma izni verilmemiş, dolayısıyla yaşama hakkı tanınmamıştır. Bu uygulamalara karşı insani isteklerini dile getiren Uygurlar bölücü, kışkırtmacı, aşırı milliyetçi ve son zamanlarda (11. Eylül itibariyle) terörist olarak damgalanmakta ve cezalandırılmaktadır.

Çin'in Uygurlar üzerine yaptığı soykırım sadece

qirghinchiliq netijiside yüzminglighan Uygur ya öltürüldi, ya müddetsiz qamaq jazasigha hököm qilindi, ya üntünsiz yoqapketti yaki sürgün qilindi. Bu veqelerni nurghunlighan tetkikatchi, yazghuchilar kelemge élip, yazghan, xelqaraliq siyasi sehnilerde tilgha alghan bolsimu, bügün'giche dunyadiki hichbir devlet, insan heqliri kurulushliri teripidin diqqetke élinmidi. Dunyaning bolup ötken veqeler aldida qulaqliri pang, közliri kör vijdanlirini pas bésip ketken idi. Bashta Türk dunyasi, musulman helqler ve dunyaning pervasizlarche öz haligha tashlivétilgen Uyghur xelqighe qarshi Xitay hökümiti pursetni ghénimet bilip, ahirqi 20 yildin buyan Uyghur millitini tamamen yoqutush, asmilatsiye qilish siyasetlirini tézleshtürdi. Eng echinishliq bolghini ve hichbir insanning qobul qillalmaydighi planliq tughut nami astida onminglighan anilar bala aldurushqa mejburlandi. Bovaqlar téxi ana qarnida iken öltürüldi veya anisi bilen birlikte öltürüldi. Doxturxanigha bérishtin qorqup, yoshurun tughulghan balilar naposqa élinmidi, oqushüginish ve yashash heqliridin merhum qilindi. Bu uyghilimilargha qarshi insani isteklirini tilgha alghan Uyghurlar bölgünchi, küshkürtküçi, ashiri milletchi ve 11. sintebir veqesidin kéyin térorist dep töhmet qilinmaqta ve jazalandirilmaqta.

Xitayning Uyghurlar üstide élip barghan étnik qirghinchilighi peqet aptomatik qoral ishlitip bigunah insanlarni öltürüshtin ibaretle emes. Nahayitimu rehimsizlik ve héligerlik bilen axirqi yıllarda yashlar ütide élip bérivatqan qoral-yaraqsiz étnik qirghinchiliq herketlirige birqanche misal:

- *Uyghurlarning nechche ming yildin buyan qollinivatqan ana tili, telim terbiyening pütün basquchlirida tamamen cheklendi.*
- *Ürümchi shehride 2004 yili 7 Uyghur mektivi oqughuchi ve aililirining yalvurushlirigha pisent qilmay eskerlerning bésimi bilen dölet teripidin mejburi taqivétildi. Minglighan Uyghur perzentliri kochigha tashlivétildi. (bununggha oxsash bashka sheherlerdimu misallari bar).*
- *Ottura mektepni püttürüp toluq otturgharta, toluq ottura mektepni püttürüp alimektepke ötken 15-16 yashlik balilar ikki qétim "**herbi telim-terbiyege**" mejburlanmaqta. Töt heptilik bu zulumning meqsidi, Uyghurning yaş ösmürlirining menivi dunyasini ézish, qorqutush, nime dise maqul deydighan, özining pikir ve chüshenchilirini dadilliq bilen éytalmaydighan buyruqning quli qilip yétishtürüshtin ibarettur. Nahayiti égir elip bérilghan "**herbi telim-terbiye**" jeryanida Uyghur oqughuchilar silahla günahsız insanları öldürmek değildir.*

Son yıllarda genç nüfus üzerinde silahsız uyguladığı soykırım taktiğine birkaç örnek:

- *Uyghurların bin yıllardır kullana geldikleri ana dilleri, eğitim öğrenimin bütün aşamalarında yasaklanmıştır.*
- *Ürümçi şehrinde 2004 yılında 7 Uygur okulunun öğrencileri ve ailelerinin yalvarmalarına rağmen, askerlerin gözetimi altında devlet tarafından zorla kapatılmış, binlerce Uygur çocuğu sokağa atılmıştır. Bu durumun benzerleri başka şehirlerden de verilebilir.*
- *Orta okuldan mezun olarak liseyi, liseden mezun olarak üniversiteyi kazanan 15-16 yaşındaki bütün öğrencilere ayrı ayrı iki defa olmak üzere askeri eğitim mecburi kılınmıştır. Dört hafta boyunca devam eden askeri eğitim süresince çocukların manevi dünyası ezilerek, aşağılanıp horlanarak sadece emrin kölesi haline getirilmeye çalışılmaktadır. Çok ağır geçen askeri eğitim dayanılmaz bir işkenceye dönüşmekte, bazı öğrenciler hastanelik olmakta, ya da ölümden geri dönmektedir.*
- *Üniversiteyi kazanan Uygur öğrencilere bir yıl süreyle Çin'ce eğitim mecbur kılınırken, bu eğitimi memleketlerinden çok uzaktaki Çin'e götürülerek çok kötü şartlar altında dil öğretme bahanesiyle beyinleri yıkanmakta, ahlak dışı yollara saptırılmakta, kendi kültürü ve geleneklerinden uzaklaştırılmaya çalışılmaktadır.*
- *Köylerde ilkokul, orta ve lise öğrencileri yazın mecburen tarlalarda çalıştırılırken, Üniversite öğrencileri her yıl eğitim öğrenim döneminin Ekim ayında mecburi olarak bir ay pamuk tarlalarında çok ağır şartlarda bedava çalıştırılmaktadır.*
- *Tüm bu işkenceden farksız eğitim öğrenimden mahrum kalan köylerdeki 16-18 yaş grubu çocuklar (daha çok kızlar) evlerinden zorla alınarak 21. yüzyılın köleleri halinde Çin'e götürülmekte ve ucuz iş gücü olarak kullanılmaktadır. Sadece bedava çalıştırılmakla kalmayıp, fuhuş'a da zorlanmaktadır. Bu insanlık dışı uygulamalar, bu milletin genç nüfusuna karşı acımasız saldırılar, Uygurlara karşı yapılan dolaylı nüfus kontrol politikasıdır. Esasında bu millet üzerinde yapılan Çin tarzı soykırım politikasıdır.*

Günlerdir dünyanın ilgi gösteren ülkelerinin gündeminden düşmeyen Uygurlara karşı göz göre göre yapılan kıyım ise, aşağılanan, insanlık dışı muameleye maruz kalan, köle gibi kullanılan ve suçsuz yere öldürülen Uygur gençlerinin aile, akraba ve dostlarının faillerin yakalanmasına yönelik haklı isteğine Çin Hükümeti tarafından verilen bir cevaptır. Diyor

hayatlirida körmigen azar ve haqaretlerni ishitmekte, horlanmakta, beziliri aghrip doxturxanida ölüm girdavida yétishqa mejbur bolmaqta.

- *Alimektepni qazanghan Uyghur oqughuchilarning aldidiki yene bir tosalghu, bir yilliq mejburi Hitayche üginish kursliridur. Bu bir yil ana vetinidin, ailisidin yirak, Xitaydiki eng qalaq, arqida qalghan nahiye veya sheherlerdiki til ügitish lagirliri, Uyghur yashlirining méngisini jup-tazlash, exlaqsiz yollargha zorlash, özining milli örp-adet ve exlaqi qarashliridin uzaklaştirishni meqset qilidu.*
- *Yéza qishlaqlardiki bashlanghuch ve ottura mektep oqughuchilirini yazliq tetilliride étiz-ériqlarda mejburi ishletmekte. Eyni vaqitta alimektep oqughuchiliri her yili 10.ayda nahayiti éghir sharait astida pahta toplash hashasigha mejburlanmaqta.*
- *Pütün bu azap-oqubetlik telim-terbiye pursetliridin mehrum qalghan yézining 16-18 yashlardiki qiz – oghulliri (köpünchisi kızlar) öyliridin zorlap élinip 21.esirning qulliri ve erzen ish küchi süpitide Hitaygha toshulmaqta. Bikargha ishlitipla qalmay, qavaqxanilargha, Hitayning baylirigha didek süpitide satmaqta.*

Bu insanliqtin yoqsul, bir millening yash napusigha qarshi rehimsizlerche tajavuzlar, Uyghurlar üstide élip bérilivatqan vastiliq napos azaytish taktikisidur. Eslide, bu bir milletni yoq qilish üchün pilanlanghan Xitayche étnik qirghinchiliqtur.

Bu yil İyolning 5. küni Ürümchide yüz bergen veqe, dunyaning köz aldida bolup ötken qirghinchiliq, horlanghan, kemsitilgen, insanchiliqtin uzaq, qulgha oxshash pes körülgen ve bigunah öltürülgen Uyghur yashlirining ailisi, uruq-tuqqanliri ve dost yarenlirining oghul-qizlirini öltürgen, jinayet ishligen, qatillarning qolgha élinip, sot qilinishi ve qanun aldida tégishlik jazasining bérilishini telep qilip, élip barghan heqliq inkasigha, Xitay Hökümitining bergen javabidur. Hökümet didiki, ***“shundaq, sen qul, men bolsam séning xojayining, halisam satimen, xalisam ishlitimen, xalisam öltürimen. Bu méning dölitimning ichki ishliri”****. Bu qirghin qarshisida, téxi tünügünla dunyada ghayet chong kölemlik qul bazarliri bilen meshhur Yavropa ve Amerika tamahsa qilishtin bashqa nime diyelisun? Eger Uyghur milliti üstidin qazinidighan bir maddi menpeeti bolghan bolsa, bizler Uyghur ve musulman bolmighan bolsaq, belki u zaman “insan heqlirini ayaq astigha élish, soal-soraqsiz adem öltürüsh jinayettur” digen bolatti.*

ki, ***“evet sen kölesin, ben de sahibinim, ister satar, ister çalıştırır, istersem öldürürüm. Bu da benim içişlerim”****. Bu duruma karşı, daha dün muazzam köle pazarlarıyla meşhur olmuş Avrupa ve Amerika ne diyebilir ki? Onlar sadece seyrederler.*

*Türk veya Müslüman olmamız, bize “****kan*** *ve* ***din kardeşi****” olan kimseleri, toplumları hatta devletleri bugüne kadar biraz olsun ilgilendirmiş olsaydı, bugünkü “vahşet” ve “soykırım” noktasına gelinmezdi.*

*Asıl bundan sonraki süreç ise çok daha vahim olacaktır. Zaten bu süreç 5 Temmuzda başlamıştır. Aydın ve bilim insanlarının ile birlikte kapsamlı tutuklamaların yanı sıra, karşısına çıkan her Uygur’un tereddütsüz öldürülmektedir. Çoluk çocuk, kadın erkek herkes ama herkes şu an birer terörist olarak tutuklanmaktadır. Otomatik silahlarla taranan, sokak sokak, ev ev dolaşarak Çinliler tarafından ellerindeki çivili demir sopalarla dövülerek linç edilen veya yaralanan Uygurlardan bir tanesini bile TV haberlerindeki görüntülerde hastanelerde görebildiniz mi? Acaba tazminat, suçsuz yere öldürülen, linç edilen Uygur gençlerine de verilecek mi dersiniz? Ödenecek tazminat bedelleri kimden alınacak? Haklı davasını dile getiren veya polis kamerasına takılan günahsız Uygurların akıbeti acaba ne olacak? Bu konuda “****Uygur Özerk Bölgesi****” komünist parti başkanı Wang Lequan’ın hiç tereddüt etmeden söylediği gibi, sorgusuz sualsiz yargılanmadan,* ***gerçek suçlular aranmadan*** *idam edileceklerdir. Eğer Devlet olaylarda 184 ölü var dediyse, hiç kuşkusuz gerçek rakamlar bunun en az 10 katıdır.*

Birleşmiş Milletler ve Avrupa İnsan Hakları Kuruluşları bölgeye acil gözlemci göndermek zorundadır. Aksi takdirde 60 yıldan beri işlenen cinayetler az gelmiş gibi, ***bu kez Ruanda ve Bosna’da yaşanan kıyım benzeri, hatta daha vahşisi, Uygur halkına yapılacaktır.***

Doğu Türkistan’da yaşanan vahşet ve soykırım, ***Çin’in içişleri değildir****. Bu bir* ***insanlık suçudur****. Tutuklanan Uygurların bir an önce serbest bırakılması, öldürülenlerin ailelerine tazminat ödenmesi ve hayatlarının güvence altına alınması için uluslar arası toplumlar bu konuda baskı yapmak zorundadır.*

Altmış yıldır sesini çıkartamayan dünya ülkeleri, eğer bu defa da Çin kıyımına dur diyemiyorsa, bu durum insanlığın yeni bir yüz karası olarak tarihe geçecektir.

*“**Türk** veya **Musulman**” bolsaqmu, bizge eng yéqin “**qan** ve **din qérindash**”lirimiz, yaki döletler bügün’giche azraq bolsimu “**qérindash, dindash**” ikenligimizni ésige alghan, köngül bölgen bolsa, bügünki “vahshet” ve “étnik qirghinchiliq”ni melüm seviyede aldini alghan bolatti.*

Eslide bundin kéyinki jeryan téximu vehimilik bolidu. Bu qorqunch jeryan 5. İyolda keng kölemlik tutqunlar, bolupmu yézilarda aldigha uchrighanliki Uyghurni hich ikilenmestin öltürüshler bilen bashlidi. Yashlar, ata-anilar, er-ayal hemmila adem birer terorist élan qilindi ve qolgha élinmaqta. Bigunah kishilerning üstige hem döletning armiyesi aptomatik qorallar bilen oq achsun, hemde Hitayning yashliri qollirida miqliq tömür-toqmak, ketmen-gürjek bilen kochimu kocha, öymü-öy Uyghurlarni öltürsun, dunyaning qeyiride bar bundak “adalet”? Télivizyon ékranliridin yarilanghan, béshi-közi yérilghan, ölüm girdavida jan talishivatqan birer Uyghur kördüngüzmu? Öltürülgen yarilanghan, qolida tömürning sunighi yoq bichare Uyghurlar qeyerlerde davalinivatidu deysiz? Ejeba bu veqede yarilanghan, ziyan tartqan Uyghurlarning heqqini Xitay hökümiti öteydu dep oylamsiz? Bular hemmisi Xitayning TV’liride tekrar tekrar ékrangha kelgen Henzulargha ötilidu. Kimdin élip kimge béridighini tesevvur qilish tes emes.
*Bu heqte “**Uyghur Aptonum Rayon**”ning komunist partiyesining béshi Wang Lequanning hich tereddütsiz éytqinidek, soal-soraq qilmay, sotlimay, heqiqi gunahkarlar otturgha chiqirilmay ölüm jazasigha höküm qilinidu. Eger dölet, ölgenlerning sani 184 dep élan qilghan bolsa, hich teredütingiz bolmisunki heqiqi reqemler bunung eng az 10 hessisidur.*

Birleshken Döletler Teshkilati, Yavrupa İnsan Heqliri Kurulushliri derhal nazaretchi evetishi shert. Eksiche bolghanda 60 yildin buyan élip bérilgan jinayetler az kelgendek, bu qétim Ruwanda ve Bosna’da meydangha kelgen qirghinchiliqqa oxshash, hetta téximu vehshisi Uyghur helki üstide élip bérilidu.

*Xherqi Türkistan’da boluvatqan vehshet, “**Hitay Hökümitining İshki İshliri”** emes. Bu bir **İnsanlık Jinayitidur.** Qolgha élinghan Uyghurlarning derhal qoyup bérilishi, öltürülgenlerning ailirge heq ötishi ve janlirining kapaletke élinishi üchün xelqaraliq insan heqliri organliri Xitay Hökümitige bu heqte bésim ishlitishi kérek.*

Atmish yildin buyan hich avazini chiqarmighan dunya, eger bu qétim Hitay qirghinchilighigha tur delelmise bu insaniyetning yéngi bir yüz qarisi süpitide tarixqa yézilidu.

Bu makaleye aşağıdaki şekilde atıf yapılabilir:
Bu maqalini tövendiki shekilde qaynaq körsitishke bolidu:
This article should be referred as follows:

Kemal,M., 2009, Asaret Astidiki Sherqi Türkistan - Esaret Altındaki Doğu Türkistan. *Özel Asia Haber Ajansı Bülteni* 1: 1-5.

Homepage
http://www.members.tripod.com/oaha/index.htm

correspondence
oaha@lycos.com